

Električni paralizator TASER

Upozorenja, upute i informacije za službene osobe

Prijevod dokumenta „TASER Handheld CEW¹ Warnings, Instructions and Information: Law Enforcement“

VAŽNE SIGURNOSNE I ZDRAVSTVENE INFORMACIJE

	UPOZORENJE Električni paralizator - Može privremeno onesposobiti metu. - Može uzrokovati smrt ili tešku ozljedu. - Pridrđavajte se upozorenja, uputa i svih zakona. - Udovoljite važećim materijalima i zahtjevima iz obuke. - Pogledajte www.TASER.com.
---	---

Ova važna sigurnosna upozorenja, upute i informacije namijenjena su minimiziranju opasnosti pri uporabi električnih paralizatora od tvrtke TASER International, Inc (TASER). Ove upute i upozorenja namijenjena su vašoj zaštiti kao i sigurnosti drugih osoba. **Pročitajte cijeli dokument prije uporabe EP-a.**

Kada se, prema uputama, koriste u načinu rada sa sondama (punim patronama, op. prev.), EP-i su oblikovani da privremeno onesposobe osobu iz sigurnije udaljenosti u odnosu na neka druga sredstva prisile, pri čemu smanjuju vjerojatnost smrti ili teških ozljeda. Svaka uporaba sredstva prisile, uključujući i uporabu EP-a, uključuje rizik od ozljede ili smrti uslijed djelovanja EP-a, tjelesnog onesposobljavanja, tjelesnog naprezanja, nepredvidivih okolnosti ili osobne osjetljivosti. Pridrđavanje uputa i upozorenja u ovom dokumentu će smanjiti vjerojatnost smrti ili teške ozljede pri uporabi EP-a.

Ova upozorenja i upute važe od 1. ožujka 2013. i zamjenjuju sve prijašnje verzije i relevantne biltene za obuku (*training bulletins*). Odmah dostavite ovaj dokument svim TASER EP korisnicima. Najnovija upozorenja su dostupna online na www.TASER.com.

Prvo završite obuku. Između svakog elektroničkog uređaja tvrtke TASER International, Inc. (TASER CEW) postoje značajne razlike. Ne koristite ili ne pokušavajte koristiti bilo koji EP model ako niste obučeni i ovlašteni od ovlaštenog TASER instruktora za pojedini model.²

Pročitajte i pridrđavajte se. Pročitajte, proučite s razumijevanjem i pridrđavajte se svih uputa, upozorenja i svih relevantnih TASER materijala za obuku prije uporabe TASER EP-a. Ne pridrđavanje toga može povećati rizik od smrti ili tešku ozljedu za korisnika, objekta primjene sile ili drugih osoba.

Pridrđavajte se važećih zakona, propisa i Odjelnih Pravilnika. Koristite EP samo u skladu s važećim državnim i lokalnim zakonima i propisima. Odluka o uporabi EP-a u određenom slučaju ili okolnostima mora biti u skladu s Odjelnim Pravilnikom.³

Uvijek se pridrđavajte svih važećih uputa, upozorenja i TASER materijala za obuku za minimiziranje rizika pri uporabi EP-a.

WARNING Ovaj dokument koristi slikovna upozorenja za određene situacije. Ovo slikovno upozorenje označava potencijalno opasnu situaciju koja ako se ne izbjegne može rezultirati smrću ili teškom ozljedom.

Uz upozorenja se mogu nalaziti upute i informacije za pomoć pri izbjegavanju opasnosti i poboljšanje sigurnosti EP-a.

WARNING **Kumulativni učinci.** Izlaganje djelovanju EP-a uzrokuje određene posljedice koje uključuju fiziološke i metaboličke promjene, stres i bol. Kod nekih osoba, rizik od smrti ili teške ozljede može se povećati s kumulativnim izlaganjem djelovanju EP-a. Ponavljanje, produljivanje ili kontinuirana uporaba EP-a može doprinijeti kumulativnoj iscrpljenosti, šoku, srčanim, fiziološkim, metaboličkim, respiratornim i povezanim medicinskim rizicima koji mogu povećati rizik od smrti ili teške ozljede. Minimizirajte ponavljanje, kontinuirano ili istovremeno izlaganje djelovanju više EP-ova.

Fiziološki ili metabolički učinci. Uporaba EP-a uzrokuje fiziološke i/ili metaboličke učinke koji mogu povećati rizik od smrti ili teške ozljede. Ti učinci između ostalog uključuju promjene u sastavu krvi, krvnom tlaku, disanju, brzini i ritmu otkucaja srca, te u adrenalinu i hormonima stresa. U studijama električnih pražnjenja do 15 sekundi iz jednog EP-a na ljudima, ti učinci na acidozu, kreatinin, elektrolite, hormone stresa i znakove vitalnosti usporedivi su ili manji od promjena očekivanih uslijed fizičkog naprezanja sličnog borbi, otporu, tučnjavi, bježanju ili uslijed primjene nekog drugog sredstva ili tehnike prisile.

Određeni pojedinci mogu biti posebno osjetljivi na učinke uporabe EP-a. To su: starije osobe, one sa srčanim bolestima, astmom ili drugim plućnim bolestima te osobe koje pate od povišenog delirija, duboke uznemirenosti, teške iscrpljenosti, intoksikacije lijekovima ili kronične zlouporabe lijekova i/ili prenaprezanja uslijed fizičke borbe. Kod osoba koje su fiziološki ili metabolički ugrožene, svaka fiziološka ili metabolička promjena može uzrokovati ili doprinijeti iznenadnoj smrti.

Stres i bol. Uporaba, predosjećaj uporabe ili reakcija na uporabu EP-a može uzrokovati paniku, preplašenost, gnjev, bijes, privremenu nelagodu, bol ili stres, što može biti uzrok ozljeda ili biti fatalno za pojedine osobe.

Za smanjenje rizika od izlaganja EP-u:

- Minimizirajte broj i trajanje izlaganja djelovanju EP-a.** Većina laboratorijskih ispitivanja utjecaja EP-a na ljudima ne prelazi 15 sekundi primjene EP-a i niti jedno ne premašuje 45 sekundi. Uporabite najkraće trajanje izlaganja djelovanju EP-a koje je objektivno razumno za postizanje zakonskih ciljeva, i preispitajte subjektovo ponašanje, reakciju i otpor prije početka ili nastavka izlaganja djelovanju EP-a. Ako je primjena EP-a neučinkovita u onesposobljavanju subjekta ili postizanju povinovnja naredbama, razmotrite druge nadzorne mjere u sprezi s ili odvojeno od EP-a.
- Izbjegavajte istodobno izlaganje djelovanju više EP-a.** Ne rabite više EP-a ili više zatvorenih strujnih petlji istovremeno bez zakonskog opravdanja. Više EP-ova ili više zatvorenih strujnih petlji istovremeno može imati kumulativne učinke i rezultirati s povećanim rizikom.
- Neposredni nadzor i savladavanje.** Počnite postupke za nadzor i savladavanje, uključujući stavljanje lisica na subjekt u vrijeme trajanja impulsa EP-a, čim je to razumno sigurno i praktično da bi se minimizirali kumulativni učinci i ukupno trajanje naprezanja i stresa koji doživljava subjekt.
- Izbjegavajte dodirivanje sonde/žica tijekom okidanja EP-a.** Savladavanje i stavljanje pod nadzor subjekta tijekom izlaganja djelovanju EP-a može staviti EP korisnika i pomagače u rizik od slučajnog ili nenamjernog strujnog udara. Izbjegavajte dodirivanje sonde i žica te područja između sonde tijekom električnog pražnjenja.

¹ U Republici Hrvatskoj se za **Conducted Electrical Weapon (CEW)** koristi naziv **električni paralizator** (u daljnjem tekstu **EP**) (op. prev.).

² Ovlašteni TASER instruktor nije TASER-ov zastupnik, već održava važeći certifikat za TASER instruktora i udovoljava najnovijim TASER-ovim zahtjevima, materijalima i ugovoru vezanim za obuku.

³ Službe koje provode zakone (*law enforcement agencies*) su eksperti za primjenu sile i one su isključivo odgovorne za svoj vlastiti Pravilnik. Taj Pravilnik uključuje politiku rada, preporuke, procedure, pravila, naredbe, smjernice, obuku i norme. TASER nema autoritet da propiše Pravilnik, politiku rada, da zahtijeva obuku ili uspostavlja norme za održavanje ili ponašanje.

Povećanje broja otkucaja srca. Izlaganje djelovanju EP-a u području grudi u blizini srca ima nisku vjerojatnost induciranja dodatnih otkucaja srca. U iznimnim slučajevima, mogući dodatni otkucaji srca mogu voditi do zastoja srca. Kada je to moguće, izbjegavajte ciljanje u prednju stranu grudi u blizini srca za smanjenje rizika od moguće teške ozljede ili smrti.

Dodatni otkucaji srca su vjerojatniji kod djece i mršavih odraslih osoba budući da je srce obično bliže pražnjenju EP-a (manja je udaljenost između sonde i srca). Ozbiljne komplikacije mogu nastati kod osoba s poremećenim radom srca ili u onih s ugrađenim srčanim pacemakerom ili defibrilatorom.

- Ciljajte u preporučena područja.** Preporučena ciljna područja (tamniji dijelovi na slici) su područja ispod vrata za gađanje s leđa i niže središte mase (ispod prsa) za gađanje s prednje strane. Preporučena ciljna područja povećavaju udaljenost sonde od srca i smanjuju srčani rizik. Pogodci sa zadnje strane su poželjniji od pogodaka s prednje strane, kada je to moguće.
- Izbjegavajte osjetljiva područja.** Po mogućnosti, izbjegavajte namjerno ciljanje EP-om u osjetljiva područja tijela kao što su lice, oči, glava, vrat, prsa (područje srca), grudi, prepone, genitalije, ili u poznata područja postojećih ozljeda.

Ozljeda uslijed grčenja mišića ili naprežanja. U način rada sa sondama EP-i mogu uzrokovati grčenje mišića, što može rezultirati ozljedama, uključujući i lomove kostiju.

Populacije višeg rizika. Uporaba EP-a na trudnicama, nemoćnima, starijima, osobama s malim indeksom tjelesne mase ili na maloj djeci može povećati rizik od smrti ili teške ozljede. Kao i pri drugim sredstvima prisile, uporaba EP-a se nije značajnije ispitivala na toj populaciji. Koristite EP-e na takvim osobama samo ako situacija opravdava mogući povećani rizik.

EP-i u načinu rada sa sondama mogu uzrokovati grčenje mišića, što može rezultirati ozljedama sličnim onima od tjelesnog naprežanja ili ozljedama atletsko-sportskog tipa, kao što su ozljede poput kile, iščašenja, puknuća ili druge ozljede mekog tkiva, organa, mišića, tetiva, ligamenata, hrskavica, kralježaka, živaca, kostiju ili zglobova; ili ozljeda i oštećenja povezanih s ortopedskim ili drugim pomagalicama. Može doći do lomova kostiju, uključujući i kralješke.

Te ozljede će biti teže i češće će se pojaviti kod osoba s postojećim ozljedama, s ortopedskim pomagalicama, s povećanom osjetljivošću, kao što su trudnice, osobe s malom gustoćom kostiju, s ozljedama kralježnice, ili kod osoba s prijašnjim oštećenjem ili operacijama mišića, diskova, ligamenata, zglobova, kostiju ili tetiva. Takve ozljede se također mogu dogoditi u slučajevima kada se koristi elektrošokerski način rada ili kada osoba reagira na uporabu EP-a čineći brzu ili neočekivanu kretanju.

Sekundarne ozljede. Gubitak kontrole uslijed izlaganju djelovanja EP-a može rezultirati ozljedama pada ili drugim nekontroliranim pokretima. Ako je to moguće, izbjegavajte korištenje EP-a kada su izgledne sekundarne ozljede.

Gubitak kontrole zbog uporabe EP-a može imati više uzroka:

Napadaj. Ponavljani stimulativni podražaji (npr. treperenje svjetla ili električni podražaji) mogu proizvesti napadaj kod nekih osoba što može rezultirati smrću ili teškom ozljedom. Taj rizik je uvećan kod osoba s epilepsijom, kod osoba koje su već imale takve probleme ili ako električni podražaji prolaze oko područja glave. Emotivan stres ili tjelesno naprežanje, što je oboje vjerojatno u incidentima koji uključuju EP-e i druga sredstva prisile, iskazuju se kao čimbenici koji potiču napadaj.

Nesvjestica. Pojedina osoba može imati pretjeranu reakciju na izloženost djelovanju EP-a, ili na prijetnju, što može rezultirati padom ili nesvjesticom.

Grčenje mišića, onesposobljavanje ili preplašenost. Uporaba EP-a može uzrokovati gubitak kontrole uslijed grčenja mišića, onesposobljenosti ili preplašenosti.

Za smanjenje rizika, razmotrite položaj osobe prije uporabe EP-a. Kada je to moguće, izbjegavajte uporabu EP-a na osobe u sljedećim okolnostima osim ako situacija opravdava viši rizik.

Kada je to moguće, izbjegavajte uporabu EP-a na osobe koje:

su smještene na povišenim ili nestabilnim platformama (npr. drveću, krovu, ljestvama, izbočinama, balkonu, verandi, mostu ili stepenicama);

mogu pasti i ozlijediti se pri udarcu u glavu ili druga osjetljiva područja;

su manje sposobne da se uhvate za oslonac ili zaštite pri padu (npr. zavezane, s liscama, onesposobljene ili imobilizirane);

mogu pasti na oštre objekte ili površine (npr. drže nož, mogućnost pada na staklo);

imaju usporene reflekse (npr. od alkohola, lijekova ili drugih medikamenata);

trče, u kretanju su ili se kreću određenom brzinom;

upravljaju ili se voze u bilo kojoj vrsti prijevoza (npr. automobilu, autobusu, biciklu, motociklu ili vlaku, pokretnim stepenicama, dizalima, daski za koturanje, koturaljkama) ili stroja; ili

se nalaze u vodi, blatu ili močvarnom okolišu ako je sposobnost kretanja ograničena

SIGURNOSNE INFORMACIJE: OZLJEDE ILI INFEKCIJE

EP može uzrokovati ozljedu kao rezultat uporabe sonde ili električnog pražnjenja. Priroda i težina tih učinaka ovisi o raznim čimbenicima poput područja primjene, načinu primjene, osobnoj osjetljivosti i drugim okolnostima vezanim za uporabu EP-a, duljini izlaganja djelovanju EP-a i njezi nakon prestanka uporabe EP-a. Može biti potrebna medicinska pomoć.

Opasnost od ozljede oka. Ako TASER sonda, elektroda ili električno pražnjenje dodirne ili bude u neposrednoj blizini oka, može doći do teške ozljede, uključujući trajan gubitak vida. Nemojte namjerno ciljati EP-om ili laserom u oko osobe ili životinje bez opravdanosti.

Opasnost od LASERSKE zrake. EP-i koriste laser za pomoć pri ciljanju. Laseri mogu uzrokovati teške ozljede oka, uključujući trajan gubitak vida. NIKAD ne ciljajte laserom prema zrakoplovu ili u upravljača zrakoplova ili vozila u kretanju.

Ozljeđe od sonde ili elektrode, ubodi, ožiljci ili opasnost od infekcije. Uporaba EP-a može uzrokovati trajne tragove, opekotine, ožiljke, puknuća ili druga oštećenja kože ili tkiva. Infekcija može rezultirati smrću ili teškom ozljedom. Rizik se povećava korištenjem EP-a u elektrošokerskom načinu rada. Povećana iritacija kože, ogrebotine, tragovi, opekotine ili ožiljci se mogu desiti pri uporabi modela EP-a s više utora za patrone kada se koristi u elektrošokerskom načinu rada ili kada pritisnemo EP u tijelo subjekta za zatvaranje strujnog kruga kroz tri točke.

Ozljeđa od penetracije. TASER sonde imaju male oštre vrhove koji mogu uzrokovati ubodne (penetracijske) ozljede krvnih žila ili unutarnjih organa, uključujući pluća, kosti ili živce. Sonda ili oštri vrh (koji se mogu odvojiti ili slomiti) mogu probiti ili ostati ubodeni u kost, organ ili tkivo, što može zahtijevati neposrednu medicinsku pomoć, kirurško uklanjanje ili mogu rezultirati dobivanjem ožiljka, infekcije ili druge teške ozljede.

Za smanjenje rizika od teške ili trajne ozljede:

1. **Osigurajte po potrebi medicinsku njegu.** Ozljeđa od penetracije sonde ili oštrog vrha u krvnu žilu, organ ili kost može zahtijevati medicinsku pomoć. Sonda, vrh igle ili kukica igle zabodeni u osjetljiva područja kao što su oko, genitalno područje, prsa, vrat, grkljan ili vaskularnu strukturu mogu uzrokovati tešku ozljedu i mogu zahtijevati medicinsku pomoć. Uporaba EP-a može uzrokovati iritaciju kože, ubodne rane, ogrebotine, tragove, osipe, opekotine ili druge ožiljke ili infekciju, koji mogu zahtijevati medicinsku pomoć i mogu ostati trajno. S bilo kojom ozljedom ovog tipa u određenim slučajevima može se pojaviti infekcija ili tetanus s pripadnim komplikacijama. Po potrebi osigurajte medicinsku pomoć sukladno vašem Odjelnom Pravilniku.
2. **Pridržavajte se Odjelnog Pravilnika pri uklanjanju sonde.** Uklanjanje sonde može uzrokovati ozljedu. Ostavljanje sonde u tijelu može rezultirati bolom ili ozljedom. Pri uklanjanju sonde pridržavajte se Odjelnog Pravilnika i pravilnika za bio-opasne materijale. U slučaju uboda, penetracije organa ili kosti, kao i pri puknuću sonde, vrha ili kukice igle, može biti potrebna neposredna medicinska pomoć i eventualno kirurško uklanjanje.
3. **Pridržavajte se protokola za bio-opasne tvari.** Koristite odgovarajuće protokole za bio-opasne tvari uključujući procedure za izolaciju tijela i zaštitnu opremu (npr. rukavice, maske i po potrebi pranje ruku i izloženih područja). Pri radu s bio-opasnim tvarima pridržavajte se Odjelnog Pravilnika i odgovarajućeg protokola za bio-opasne tvari, otpad i evidentiranje.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: PRIMJENA I UPORABA EP-a

EP-i i patrone su oružje te kao i kod svakog oružja pridržavajte se sigurnosnih postupaka za rukovanje oružjem i čuvajte svoj EP u štićenom prostoru. Pridržavajte se ovdje navedenih postupaka i drugih zahtjeva vašeg Odjelnog Pravilnika. Ne pridržavanje tih upozorenja može rezultirati smrću ili teškom ozljedom korisnika ili drugih osoba.

Zamjena vatrenog oružja i EP-a. Slučajna zamjena vatrenog oružja i EP-a može rezultirati smrću ili teškom ozljedom. Naučite razlike u tjelesnom osjetu i značajkama futrola između vašeg EP-a i vašeg vatrenog oružja da bi izbjegli zabunu. Uvijek slijedite Odjelni Pravilnik te naučeno na obuci.

Razlike u načinu rada okidača kod različitih modela. Ako se okidač drži pritisnut, većina EP-ova će nastaviti pražnjenje (okidanje) sve dok se okidač ne otpusti ili dok se ne isprazni baterija. Ako je umetnut APPM baterijski uložak, X2 i X26P se mogu programirati da se zaustavi pražnjenje EP-a nakon 5 sekundi čak i ako korisnik stalno drži okidač pritisnutim, zahtijevajući svjesnu (promišljenu) akciju za ponovno pražnjenje kroz upotrijebljenu patronu. Upoznajte svoj model i kako on radi. Izbjegavajte ponavljanu, produženu ili kontinuiranu primjenu EP-a kada je to moguće.

U stresnim ili bučnim uvjetima, zvučno upozorenje od APPM baterijskog uložka možda neće biti čuti.

1. **Koristite u skladu s propisima.** Koristite EP samo za njegovu predviđenu namjenu u zakonski opravdanim situacijama i u skladu s Odjelnim Pravilnikom. Ne koristite ga za mučenje.
2. **Čuvajte na sigurnom mjestu.** Čuvajte EP-e, patrone i pribor na sigurnom mjestu nedostupnom djeci i drugim neovlaštenim osobama radi sprječavanja nedopuštenog pristupa ili uporabe.
3. **Uporaba sigurnosne kočnice EP-a.** Uvijek postavite sigurnosnu kočnicu EP-a u donji položaj (ZAKOČENO) kada EP nije u uporabi. Sjetite se postaviti sigurnosnu kočnicu EP-a u gornji položaj (OTKOČENO) kada namjeravate koristiti EP.
4. **Pretpostavite da je EP napunjen.** Uvijek pretpostavite da je EP napunjen i sposoban za okidanje. Za izbjegavanje neočekivanog pražnjenja (okidanja) osigurajte da u uređaju nema pune TASER patrone pri umetanju baterijskog uložka, TASER CAM™ ili TASER CAM HD snimača, ili pri obavljanju testa iskenjenja (osim na X2 ili X3), održavanju, preuzimanju podataka (*data downloading*), ili punjenju baterije.
5. **Spremnost za uporabu EP-a.** Držite prst podalje od okidača sve dok nije zakonski opravdana uporaba EP-a i dok niste spremni za uporabu.
6. **Upoznajte kako EP radi.** Postoje značajne razlike između različitih TASER EP modela. Prije uporabe bilo kojeg EP-a, uključujući i EP-e s više patrona, upoznajte način rada i učinke tog modela.
7. **Način rada X2 i X3.** Budite svjesni koji je način rada postavljen (ručni ili poluautomatski) na X2 i X3 EP-u prije uporabe.
8. **Pokazivanje LASER-a kod X2.** X2 ima fiksne dvostruke LASER-e. Jedan LASER približno daje smjer gornje sonde, a drugi donje sonde, s tim da su oba LASER-a podešena za patrone dometa 15 stopa (4,6 metara) i 25 stopa (7,62 metara) na udaljenosti od 15 stopa (4,6 metara) od mete. Putanja patrone dometa 35 stopa (10,7 metara) stavljen na X2 ne odgovara prikazu donjeg LASER-a.
9. **Za obuku ili vježbu koristite samo patrone za obuku.** Ne koristite EP s umetnutom patronom za obuku na terenu ili za samoobranu. Patrone za obuku su isključivo namijenjene vježbanju i nemaju onesposobljavajući učinak na subjekt. Patrone za obuku koriste žice koje nisu vodljive i neće prenositi električne impulse do sonde.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: DJELOTVORNOST EP-a

EP, kao i bilo koje oružje ili sredstvo prisile, ne djeluje uvijek kako je namijenjeno i nije djelotvorno na svakom subjektu. Kao i pri bilo kojoj uporabi sile, ako određeno sredstvo nije djelotvorno, razmotrite uporabu drugog sredstva prisile, njegovu obustavu ili uporabu alternativa u skladu s Odjelnim Pravilnikom. Uvijek imajte pričuveni plan.

Subjekt nije onesposobljen. Neučinkovita uporaba EP-a može povećati rizik od smrti ili ozbiljne ozljede korisnika, subjekta ili drugih osoba. Ako EP ne djeluje kako je predviđeno, ili subjekt nije onesposobljen, prekinite okidanje i ponovite s novom patronom, ili uporabite drugo sredstvo prisile u skladu s Odjelnim Pravilnikom.

Učinci EP-a mogu biti ograničeni zbog mnogih čimbenika, uključujući odsustvo isporuke električnog naboja zbog promašaja, široke odjeće, povremenog prekidanja strujnog kruga ili prekida žice; položaja sonde ili udaljenosti između sonde; mišićne mase subjekta; ili kretanja. Neki od čimbenika koji mogu utjecati na učinkovitost uporabe EP-a pri djelovanju ili postizanju nadzora nad subjektom uključuju:

Subjekt možda nije potpuno onesposobljen. Čak i ako je subjekt pod djelovanjem EP-a na jedan dio tijela, subjekt može zadržati potpunu mišićnu kontrolu drugih dijelova tijela. Stavite pod nadzor i uhitite subjekt čim je prije moguće i budite spremni u slučaju da subjekt nije potpuno onesposobljen.

Subjekt se može odmah oporaviti. Subjekt koji je izložen pražnjenju EP-a može odmah ponovno dobiti tjelesne ili spoznajne sposobnosti nakon prestanka djelovanja EP-a. Stavite pod nadzor i uhitite subjekt čim je prije moguće i budite spremni u slučaju da se subjekt odmah oporavi.

Elektrošokerski način rada omogućava povinovanje subjekta samo zbog boli. Djelovanje ručnih EP-ova u elektrošokerskom načinu rada je bolno, ali općenito neće uzrokovati onesposobljenost. Elektrošokerski način rada možda neće biti učinkovito na emotivno poremećene osobe ili druge osobe koje ne reagiraju na bol uslijed prekida komunikacije između tijela i uma. Izbjegavajte višestruko elektrošokersko djelovanje na takve pojedince ako se ne postiže njihovo povinovanje naredbama službene osobe.

Let sonde može odstupati. EP-ovi nisu oružja s preciznim ciljanjem. Pražnjenje preko sonde, putanja leta i položaj udara mogu biti pod utjecajem brojnih čimbenika, uključujući preciznost patrone ili sonde; nepravilno izbacivanje sonde iz patrone; jako zračno strujanje; kretanje korisnika i subjekta; ili udar sonde u subjekt, odjeću ili objekt s nedovoljno snage ili putanje leta sonde da proдре ili se uhvati za subjekt. Odstupanja mogu rezultirati u ograničenoj učinkovitosti ili bez učinkovitosti zbog promašaja, neuspjeha za uspostavljanje i održavanje električnog strujnog kruga, male udaljenosti između sonde ili neuspjeha da se isporuči dovoljni električni naboj na subjekt.

EP ili patrona možda neće opaliti ili djelovati. Niti jedan oružani sistem, sredstvo prisile ili EP nisu uvijek operativni ili učinkoviti. Ako su EP, patrona ili pribor neispravni ili ne rade, razmotrite umetanje druge patrone i drugo okidanje, korištenje drugih sredstava prisile, odustajanje ili korištenje drugih alternativa ovisno o Odjelnom Pravilniku.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: DRUGE OPASNOSTI

Povratni trzaj ili rikošet sonde. Ako je vaša meta dalje nego što je duljina žice, ili jedna ili više sonde promaše metu, sonda se može povratno trznuti i odskočiti unazad te udariti korisnika ili promatrača uzrokujući ozljedu. Povratni trzaj je vjerojatniji kod patrona za obuku budući da su žice sonde od najlona.

Pripazite da je vaša meta u dometu. Nosite zaštitne naočale pri korištenju bilo kojeg EP-a u obuci ili u vježbi. Osigurajte da mete za vježbanje imaju čvrstu podlogu koja će omogućiti sondama da se zabiju, a ne odbiju i pogode slučajnu osobu, životinju ili objekt, ili da nastave put kroz podlogu i pogode objekte iza mete.

Puknuće žice sonde. Ispaljene sonde koje ne pogode subjekt ili metu mogu se odvojiti od žica i preletjeti značajnu udaljenost uzrokujući tešku ozljedu. Uvijek pripazite da je vaša meta unutar dometa.

EP može zapaliti eksplozivnu ili zapaljivu odjeću ili materijale, tekućine, pare, plinove ili isparavanja (npr. benzin, isparavanja ili plinove u kanalizacijskim odvodima ili kemijskim laboratorijima, plinske upaljače ili zapaljive gelove za kosu ili neke sprejeve za osobnu zaštitu). Ne koristite svjesno EP u prisutnosti bilo koje eksplozivne ili zapaljive tvari osim ako situacija opravdava povećani rizik.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: OPĆE PREDOSTROŽNOSTI

Opasnost slučajnog okidanja EP-a ili pražnjenja patrone. Slučajno aktiviranje EP-a ili neočekivano pražnjenje patrone može rezultirati smrću ili teškom ozljedom korisnika, subjekta ili drugih osoba.

Za smanjenje rizika od slučajnog okidanja EP-a ili pražnjenja patrone:

- Izbjegavajte statički elektricitet.** Držite patronu podalje od izvora statičkog elektriciteta. Statički elektricitet može uzrokovati neočekivano pražnjenje EP-a ili X26, X26P i M26 patrone, što može rezultirati teškom ozljedom.
- Držite dijelove tijela podalje od prednje strane EP-a ili patrone.** Držite ruke i dijelove tijela podalje od prednje strane EP-a i patrone. Možete biti ozlijeđeni ako se EP slučajno aktivira.
- Izbjegavajte utjecaj (interferenciju) elektroničkih uređaja.** Oprema za elektroničko odašiljanje u blizini EP-a može utjecati na ispravan rad EP-a i uzrokovati njegovo okidanje ili pražnjenje. Držite EP najmanje pet do deset centimetara udaljen od druge elektroničke opreme. Postavite kočnicu u donji položaj (ZAKOČENO) uvijek kada je uređaj u neposrednoj blizini elektroničke opreme (uključujući odašiljačke radiouređaje i mobilne telefone). Prisjetite se postaviti sigurnosnu kočnicu u gornji položaj (OTKOČENO) prije uporabe EP-a.
- Izbjegavajte pad EP-a ili patrone.** Ako su EP ili patrona pali ili su oštećeni mogu neplanirano opaliti ili isprazniti se, prestati raditi ili raditi neispravno postajući nesigurnim za daljnju uporabu. Ako su EP ili patrona pali ili su oštećeni, postupite prema postupku preporučenom u važećoj verziji TASER materijala za obuku.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: ODRŽAVANJE

Nepridržavanje uputa za održavanje EP-a može uzrokovati neispravan i neoptimalan rad EP-a, povećavajući rizik od smrti ili teške ozljede. Pridržavajte se preporučenih procedura za održavanje.

Za smanjenje tih rizika:

- Na siguran način obavljajte test iskrenja (provjeru rada) prije svake smjene.** Test iskrenja omogućava provjeru ispravnosti rada EP-a. Za dodatne informacije za provjeru rada pogledajte u važećoj verziji TASER materijala za obuku.
- Izbjegavajte uporabu oštećenog EP-a ili patrone.** Ne koristite patronu bez pokrovnih vratašca (*blast door*) osim ako ne prijeti neposredna opasnost. Popravlak EP-a ili preinake od strane neovlaštene osobe mogu uzrokovati opaljenje ili kvar EP-a, što dovodi do gubitka jamstva i može staviti korisnika ili drugu osobu u rizik od smrti ili teške ozljede. Patrone s popravljenim pokrovnim vratašcima treba koristiti samo za obuku, a ne na terenu.
- Ažurirajte EP softver.** Pojedini EP-ovi imaju mogućnost ažuriranja softvera. Važeći EP softver se može dobiti preko TASER službe za korisnike ili slijedeći upute na www.evidence.com ili www.TASER.com.
- Koristite samo TASER-ove odobrene dijelove, baterije, pribor i patrone.** EP je sofisticiran elektronički sustav. Za pravilni rad, koristite s vašim EP-om samo dijelove, baterije, pribor i patrone koji su odobreni od TASER-a. Uporaba nedopuštenih dijelova, baterija, pribora i patrona dovodi do gubitka jamstva, može uzrokovati neispravnost rada uređaja i predstavlja rizik od smrti ili teške ozljede za korisnika ili drugu osobu.
- Izbjegavajte izlaganje vlazi.** Ako je EP navlažen ili je uronjen u vodu ili drugu tekućinu, **ne koristite** ili ne pokušavajte koristiti EP sve dok ne završite proceduru preporučenu od proizvođača.
- Držite kontakte Smart™ patrone čiste.** Ako kontakti na Smart patroni ili unutar utora za Smart patronu na X2 ili X3 nisu čisti, EP možda neće ispaliti Smart patronu.
- Saznajte procijenjeni korisni vijek EP-a i patrone.** Pod normalnim uvjetima skladištenja, rukovanja i rada, EP i patrone imaju petogodišnji korisni vijek trajanja. Uporaba ili pokušaj uporabe EP-a ili patrone nakon njegovog korisnog vijeka može rezultirati neispravnim radom i nedostatkom učinkovitosti. Nepravilno održavanje EP-a i patrone može bitno smanjiti ili poništiti očekivani korisni vijek uređaja.

SIGURNOSNE INFORMACIJE: OPASNE TVARI

Opasne tvari. EP (uključujući patronu) sadrži komponente s kemikalijama koje prema saznanjima u Saveznoj državi Kaliforniji i nekim drugima državama, uzrokuju rak i oštećenja pri rođenju ili druge reproduktivne probleme. Ne otvarajte ga. Za pravilno rukovanje i odlaganje pridržavajte se Odjelnog Pravilnika.